

Συλλογή της Νομολογίας

ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (αναιρετικό τμήμα)

της 8ης Οκτωβρίου 2013*

«Αίτηση αναίρεσεως — Υπαλληλική υπόθεση — Υπάλληλοι — Αίτηση αρωγής — Άρθρο 24 του ΚΥΚ — Ηθική παρενόχληση — Αίτηση αναίρεσεως προδήλως αβάσιμη»

Στην υπόθεση T-597/11 P,

με αντικείμενο αίτηση αναίρεσεως κατά της αποφάσεως του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (τρίτο τμήμα) της 13ης Σεπτεμβρίου 2011, F-100/09, Μιχαήλ κατά Επιτροπής (που δεν έχει δημοσιευθεί ακόμα στη Συλλογή),

Χρήστος Μιχαήλ, κάτοικος Βρυξελλών (Βέλγιο), εκπροσωπούμενος από τον Χ. Μειδάνη, δικηγόρο,

αναιρεσείων,

όπου ο έτερος διάδικος είναι

η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή**, εκπροσωπούμενη από τους J. Currall και J. Baquero Cruz, επικουρούμενους από τους Ε. Μπουρτζάλα και Ε. Αντύπα, δικηγόρους,

καθής-εναγόμενη πρωτοδίκως,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (αναιρετικό τμήμα),

συγκείμενο από τους Μ. Jaeger (εισηγητή), Πρόεδρο, Ο. Czúcz και Σ. Παπασάββα, δικαστές,

γραμματέας: Ε. Coulon

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

- 1 Ο Χ. Μιχαήλ ζητεί, με την αίτηση αναίρεσεως την οποία άσκησε βάσει του άρθρου 9 του παραρτήματος Ι του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αναίρεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (τρίτο τμήμα) της 13ης Σεπτεμβρίου 2011, F-100/09, Μιχαήλ κατά Επιτροπής (που δεν έχει δημοσιευθεί ακόμα στη Συλλογή, στο εξής: αναρριψιβαλλόμενη απόφαση), περί απορρίψεως της προσφυγής του με την οποία ζητούσε, κατ' ουσίαν, να ακυρωθεί η απορριπτική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επί της αιτήσεως αρωγής που αυτός είχε υποβάλει, καθώς και να υποχρεωθεί η τελευταία να του καταβάλει χρηματικό ποσό προς ικανοποίηση της ηθικής του βλάβης.

* Γλώσσα διαδικασίας: η ελληνική.

Το ιστορικό της διαφοράς

- 2 Τα κρίσιμα για την εκτίμηση της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως πραγματικά περιστατικά εκτίθενται στις σκέψεις 4 έως 12 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ως εξής:
- «4 Ο προσφεύγων-ενάγων (στο εξής: προσφεύγων) ήταν, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, υπάλληλος της Επιτροπής, με βαθμό AD 12.
- 5 Μετά την κατάργηση, στις 31 Δεκεμβρίου 2002, της Γενικής Διευθύνσεως (ΓΔ) Δημοσιονομικού ελέγχου, όπου ασκούσε καθήκοντα οικονομικού ελεγκτή από το 1987, ο προσφεύγων τοποθετήθηκε στη ΓΔ Γεωργίας με απόφαση της 11ης Ιουνίου 2003, ισχύουσα αναδρομικώς από 1ης Απριλίου 2003.
- 6 Κατά την περίοδο από 1ης Σεπτεμβρίου 2003 έως 30 Απριλίου 2004, η μονάδα στην οποία είχε τοποθετηθεί ο προσφεύγων ήταν, κατά μεν τον ίδιο, η μονάδα J.1 “Συντονισμός οριζόντιων ζητημάτων σχετικά με την εκκαθάριση λογαριασμών: δημοσιονομικός λογιστικός έλεγχος” (στο εξής: μονάδα J.1), κατά δε την Επιτροπή, η μονάδα I.5 “Προσωπικό και διοίκηση” (στο εξής: μονάδα I.5) της ΓΔ Γεωργίας. Με απόφαση της 19ης Μαΐου 2004, ισχύουσα αναδρομικώς από 1ης Μαΐου 2004, ο προσφεύγων τοποθετήθηκε στη μονάδα F.2 “Δημοσιονομικός συντονισμός της αγροτικής ανάπτυξης” (στο εξής: μονάδα F.2), η οποία υπάγεται στη διεύθυνση F “Οριζόντιες πτυχές της αγροτικής ανάπτυξης” της ΓΔ Γεωργίας.
- 7 Με απόφαση της 25ης Ιανουαρίου 2007, ισχύουσα από 1ης Φεβρουαρίου 2007, ο προσφεύγων τοποθετήθηκε στη μονάδα D.4 “Προώθηση γεωργικών προϊόντων” (στο εξής: μονάδα D.4) της ΓΔ Γεωργίας. Έκτοτε ασκεί, εντός της μονάδας αυτής, καθήκοντα υπευθύνου προγραμμάτων.
- 8 Εν τω μεταξύ, ο προσφεύγων είχε υποβάλει, στις 20 Νοεμβρίου 2003, αίτηση αρωγής δυνάμει του άρθρου 24 του ΚΥΚ. Με αυτήν αναφέρθηκε σε “πλείονες παρατυπίες κατά την εξέταση και τον έλεγχο των σχεδίων συγχρηματοδότησεως, στο γεγονός ότι οι αρχές αγνόησαν τις καταγγελίες που είχε καταθέσει συναφώς και στην ηθική παρενόχληση την οποία υφίστατο”. Η ως άνω αίτηση απορρίφθηκε σιωπηρώς στις 20 Μαρτίου 2004, όπως επίσης απορρίφθηκε, με την απόφαση του [Γενικού Δικαστηρίου] της 16ης Απριλίου 2008, T-486/04, Μιχαήλ κατά Επιτροπής (στο εξής: απόφαση του [Γενικού Δικαστηρίου] της 16ης Απριλίου 2008), και η προσφυγή που ασκήθηκε κατά της σιωπηρής απορρίψεως.
- 9 Στις 4 Δεκεμβρίου 2008, ο προσφεύγων υπέβαλε νέα αίτηση στην Επιτροπή, ζητώντας τη συνδρομή της βάσει του άρθρου 24 του ΚΥΚ· την συμπλήρωσε, ακολούθως, με έγγραφο της 11ης Δεκεμβρίου 2008. Με την αίτηση αυτή ο προσφεύγων κατήγγειλε, κατ’ ουσίαν, τις “πράξεις και τις ενέργειες των προϊσταμένων του, οι οποίες συνιστούν συνεχή επαγγελματική παρενόχληση [...] και έχουν ως σκοπό και ως αποτέλεσμα την απαξίωσή του, τον επαγγελματικό του παραγκωνισμό και τη συστηματική καταστροφή της σταδιοδρομίας του”. Ισχυρίστηκε, επιπροσθέτως, ότι “συνεπεία των ενεργειών τους υπέστη σοβαρή επαγγελματική και προσωπική βλάβη όσον αφορά τόσο τις [εκθέσεις εξελίξεως της σταδιοδρομίας του] όσο και τη σταδιοδρομία του στο σύνολό της”. Υπονόησε ότι η αιτία της μεταχειρίσεώς του πρέπει να αναζητηθεί στις επανειλημμένες και επίσημες καταγγελίες του σχετικά με “τις παρατυπίες που διαπράχθηκαν στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησεως σχεδίων από την Επιτροπή”. Τέλος, ο προσφεύγων αμφισβήτησε τον τρόπο με τον οποίο η διοίκηση εκτέλεσε την απόφαση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης περί ακυρώσεως της εκθέσεως εξελίξεως της σταδιοδρομίας του (στο εξής: ΕΕΣ) για το 2003 (απόφαση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της 22ας Νοεμβρίου 2007, F-67/05, Μιχαήλ κατά Επιτροπής, στο εξής: απόφαση σχετικά με την ΕΕΣ 2003). Η εν λόγω απόφαση αναιρέθηκε, εν τω μεταξύ, από το [Γενικό Δικαστήριο] (απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 2009, T-49/08 Ρ, Μιχαήλ κατά Επιτροπής) για τον λόγο ότι το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης, αφενός, όφειλε, πριν διαπιστώσει ότι η βαθμολόγηση του προσφεύγοντος υπήρξε παράνομη και ακυρώσει, ως εκ τούτου, την ΕΕΣ 2003, να ελέγξει αν η απονομή του βαθμού είχε ως μοναδικό

σκοπό να διασφαλίσει τα συμφέροντα του προσφεύγοντος και, ιδίως, τις προοπτικές εξελίξεως της σταδιοδρομίας του, και, αφετέρου, δεν εξέτασε συγκεκριμένα αν η προβληθείσα ενώπιόν του ηθική βλάβη μπορούσε να διαχωριστεί από το ελάττωμα επί του οποίου στηρίχθηκε η ακύρωση της ΕΕΣ 2003 και, ως εκ τούτου, ήταν αδύνατο να επανορθωθεί πλήρως με την ακύρωση αυτή.

- 10 Με απόφαση της 9ης Μαρτίου 2009, η Επιτροπή απέρριψε την υποβληθείσα από τον προσφεύγοντα αίτηση αρωγής για τον λόγο ότι είχε ήδη προβάλει, κατά το παρελθόν, τις ίδιες αιτιάσεις και ότι αυτές είχαν επανειλημμένως και επιμελώς εξεταστεί τόσο στο πλαίσιο διαδικασιών βάσει των άρθρων 24 και 90 του ΚΥΚ όσο και ενώπιον του [Γενικού Δικαστηρίου] και του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης. Ειδικότερα, η Επιτροπή επισήμανε ότι το [Γενικό Δικαστήριο] έκρινε, με την απόφαση της 16ης Απριλίου 2008, ότι τα πραγματικά περιστατικά που επικαλέστηκε ο προσφεύγων δεν στοιχειοθετούσαν παρενόχληση, με σκοπό τη δυσφήμισή του ή την εσκεμμένη υποβάθμιση των συνθηκών εργασίας του. Στην ίδια απόφαση, η Επιτροπή χαρακτήρισε ως διοικητική ένσταση το τμήμα της αιτήσεως αρωγής με το οποίο της προσάφθηκε ότι δεν εκτέλεσε ορθώς την απόφαση σχετικά με την ΕΕΣ 2003. Κατά την άποψη της Επιτροπής, δεδομένου ότι ήταν, στην πράξη, αδύνατο να αξιολογηθεί ο προσφεύγων, η βαθμολόγησή του με τον μέσο όρο βαθμολογίας των υπηρετούντων με βαθμό AD 12 υπαλλήλων της ΓΔ Γεωργίας αποτελούσε τον πλέον ενδεδειγμένο τρόπο εκτελέσεως της ως άνω αποφάσεως. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή κατέληξε ότι η αιτίαση αυτή δεν μπορούσε να θεωρηθεί νέο στοιχείο το οποίο έπρεπε να ληφθεί υπόψη για τη διαπίστωση τυχόν ηθικής παρενοχλήσεως.
- 11 Στις 29 Μαΐου 2009, ο προσφεύγων υπέβαλε διοικητική ένσταση, δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, κατά της αποφάσεως της 9ης Μαρτίου 2009 περί απορρίψεως της αιτήσεώς του αρωγής. Σε αυτήν εξέθεσε το σύνολο των πραγματικών περιστατικών που, κατά τον ίδιο, στοιχειοθετούν την ηθική παρενόχληση την οποία υφίσταται από το 1995 και εντεύθεν.
- 12 Με απόφαση της 14ης Σεπτεμβρίου 2009, η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ) απέρριψε τη διοικητική ένσταση του προσφεύγοντος. Η ΑΔΑ έκρινε, κατ' αρχάς, ότι έχει ήδη αποφανθεί επί των αιτιάσεων τις οποίες ο προσφεύγων προέβαλε εκ νέου. Επισήμανε, στη συνέχεια, ότι το μοναδικό νέο πραγματικό στοιχείο που περιείχε η αίτηση αρωγής αφορούσε την πλημμελή εκτέλεση της αποφάσεως σχετικά με την ΕΕΣ 2003, πλην όμως, έχοντας ήδη χαρακτηρίσει, με την απόφαση την οποία έλαβε στις 9 Μαρτίου 2009, το οικείο τμήμα της αιτήσεως ως διοικητική ένσταση, δεν ήταν υποχρεωμένη να το επανεξετάσει.»

Η πρωτοβάθμια δίκη και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

- 3 Με δικόγραφο που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης στις 15 Δεκεμβρίου 2009, ο αναιρεσειών άσκησε την υπ' αριθ. F-100/09 προσφυγή, με την οποία ζητούσε, κατ' ουσίαν, να ακυρωθούν οι αποφάσεις της 9ης Μαρτίου και της 14ης Σεπτεμβρίου 2009, καθώς και να υποχρεωθεί η Επιτροπή να του καταβάλει το ποσό των 30 000 ευρώ προς ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που υπέστη.
- 4 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 46 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ο προσφεύγων προέβαλε έναν και μόνο λόγο ακυρώσεως, ο οποίος αφορούσε παράβαση των άρθρων 12α και 24 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθόσον κακώς η Επιτροπή δεν αναγνώρισε την ηθική παρενόχληση της οποίας αυτός υπήρξε θύμα και δεν έδωσε συνέχεια στην αίτηση αρωγής που είχε υποβληθεί συναφώς. Στο πλαίσιο αυτού του λόγου ακυρώσεως, ο προσφεύγων εξέθεσε τις ενέργειες των προϊσταμένων του που κατ' αυτόν συνιστούσαν ηθική παρενόχληση. Πρώτον, ο προσφεύγων υποστήριξε ότι υπήρξε θύμα καταχρηστικών διαδοχικών τοποθετήσεων. Δεύτερον, ο προσφεύγων επισήμανε ότι ετέθη υπό τη διεύθυνση του κ. Ο., υπαλλήλου με χαμηλότερο βαθμό από τον δικό του, ο οποίος τον είχε αφήσει χωρίς αρμοδιότητες και συγκεκριμένη θέση για οκτώ μήνες, όταν είχε τοποθετηθεί στη μονάδα J.1 «Συντονισμός οριζόντιων ζητημάτων σχετικά με την εκκαθάριση λογαριασμών: δημοσιονομικός λογιστικός έλεγχος» (στο εξής:

μονάδα J.1) της ΓΔ Γεωργίας. Τρίτον, ο προσφεύγων ισχυρίστηκε ότι, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση των υποθέσεων επί των οποίων εκδόθηκαν η απόφαση επί της εκθέσεως εξελίξεως της σταδιοδρομίας του (στο εξής: ΕΕΣ) του 2003 (υπόθεση T-67/05) και η απόφαση επί της ΕΕΣ του 2004 (υπόθεση F-34/06), η Επιτροπή κατέθεσε με δική της πρωτοβουλία έγγραφο με στοιχεία από το ηλεκτρονικό σύστημα διαχειρίσεως του προσωπικού (στο εξής: SysPer 2) το οποίο δεν περιέγραφε ορθώς την υπηρεσιακή του κατάσταση με σκοπό να πεισθεί το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης ότι ουδέποτε τοποθετήθηκε στην ενότητα J.1 της ΓΔ Γεωργίας, ενώ αυτό το στοιχείο εμφανιζόταν τόσο στο σύστημα Sysper όσο και στις επίδικες ΕΕΣ. Τέταρτον, ο προσφεύγων υποστήριξε ότι, το 2005, ο βαθμολογητής του μείωσε, αδικαιολόγητα, τη βαθμολογία του. Τέλος, ο προσφεύγων προβάλλει ότι, κατόπιν της βαθμολογήσεως του 2005, του ζητήθηκε να παρακολουθήσει επιμορφωτικά σεμινάρια προκειμένου να βελτιώσει τη βαθμολογία του και να εργασθεί υπό τη διεύθυνση υπαλλήλου με χαμηλότερο βαθμό από τον δικό του, γεγονός ταπεινωτικό για το πρόσωπό του.

- 5 Η Επιτροπή ζήτησε, στην πρωτοβάθμια δίκη, την απόρριψη της προσφυγής και την καταδίκη του προσφεύγοντος στα δικαστικά έξοδα.
- 6 Μετά την περάτωση της επ' ακροατηρίου συζητήσεως, στις 30 Μαρτίου 2011, και πριν διεξαχθεί διάσκεψη για την έκδοση αποφάσεως από το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης, οι διάδικοι κλήθηκαν σε ανεπίσημη συνάντηση προκειμένου να αναζητηθεί λύση ώστε να διευθετηθεί η διαφορά με φιλικό τρόπο.
- 7 Δεδομένου ότι η ως άνω απόπειρα φιλικού διακανονισμού δεν τελεσφόρησε, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης απέρριψε, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, την προσφυγή. Καταρχάς εκτίμησε, κατ' ουσίαν, ότι οι διάφορες ενέργειες τις οποίες προσήπτε ο προσφεύγων στην ιεραρχία του δεν συνιστούσαν ηθική παρενόχληση, με αποτέλεσμα η απόρριψη της αιτήσεως αρωγής για ηθική παρενόχληση να μη δύναται να θεωρηθεί παράνομη. Ιδίως όσον αφορά την τρίτη αιτίαση του προσφεύγοντος, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης απεφάνθη ότι «δεν προκύπτει από τα στοιχεία που [είχε] στη διάθεσή του [...] ότι η Επιτροπή σκοπίμως παραποίησε, όπως διατείνεται ο προσφεύγων, το SysPer 2, προκειμένου να εμφανίσει ανακριβή εικόνα σχετικά με τις τοποθετήσεις του» αλλά ότι «από τη δικογραφία μάλλον [συναγόταν] ότι ανέκυψε κάποια απόκλιση στα στοιχεία των συστημάτων SysPer και SysPer 2, όσον αφορά το ιστορικό των τοποθετήσεων του προσφεύγοντος, ως αποτέλεσμα παραδρομής ή αμελείας, πιθανώς λόγω μιας “μετακινήσεως [του υπαλλήλου] στο εσωτερικό της υπηρεσίας, η οποία δεν κοινοποιήθηκε [...] ώστε να καταγραφεί κωδικοποιημένη στο SysPer”». Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης απεφάνθη ότι η απόρριψη του αιτήματος ακυρώσεως συνεπαγόταν επίσης την απόρριψη του αιτήματος χρηματικής ικανοποιήσεως.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 8 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 22 Νοεμβρίου 2011, ο αναιρεσείων άσκησε την υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως.
- 9 Η έγγραφη διαδικασία περατώθηκε στις 16 Απριλίου 2012.
- 10 Με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 24 Απριλίου 2012, ο αναιρεσείων υπέβαλε αίτημα, βάσει του άρθρου 146 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, να αναπτύξει τις παρατηρήσεις του στο πλαίσιο του προφορικού σταδίου της διαδικασίας.

- 11 Ο αναιρεσείων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να κρίνει την παρούσα αίτηση αναιρέσεως παραδεκτή και βάσιμη και να διατάξει την αναίρεση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως,
 - να ακυρώσει τις αποφάσεις της 9ης Μαρτίου 2009 και της 14ης Σεπτεμβρίου 2009,
 - να υποχρεώσει την Επιτροπή να του καταβάλει το ποσό των 30 000 ευρώ ως χρηματική ικανοποίηση για την ηθική του βλάβη,
 - να αποφανθεί κατά νόμον επί των δικαστικών εξόδων.
- 12 Με το υπόμνημα αντικρούσεως που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 16 Μαρτίου 2012, η Επιτροπή ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως,
 - να καταδικάσει τον αναιρεσείοντα στα δικαστικά έξοδα, περιλαμβανομένων των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή.
- 13 Στις 11 Απριλίου 2013, λόγω κωλύματος του αρχικώς ορισθέντος εισηγητή δικαστή, η υπόθεση ανατέθηκε σε νέο εισηγητή δικαστή.

Σκεπτικό

- 14 Δυνάμει του άρθρου 145 του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο δύναται, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι προδήλως απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη, να την απορρίψει οποτεδήποτε με αιτιολογημένη διάταξη και τούτο ακόμα και εάν διάδικος έχει ζητήσει από το Γενικό Δικαστήριο να πραγματοποιηθεί επ' ακροατηρίου συζήτηση (διατάξεις του Γενικού Δικαστηρίου της 24ης Σεπτεμβρίου 2008, T-105/08 P, Van Noyghem κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2008, σ. I-B-1-49 και II-B-1-355, σκέψη 21, και της 26ης Ιουνίου 2009, T-114/08 P, Marcuccio κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2009, σ. I-B-1-53 και II-B-1-313, σκέψη 10). Εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι έχει επαρκώς διαφωτισθεί από τα στοιχεία της δικογραφίας και ότι είναι σε θέση να αποφανθεί, κατ' εφαρμογήν του άρθρου αυτού, χωρίς να συνεχίσει τη διαδικασία.
- 15 Προς στήριξη της αιτήσεώς του, ο αναιρεσείων προβάλλει, κατ' ουσίαν, τέσσερις λόγους αναιρέσεως. Ο αναιρεσείων υποστηρίζει, πρώτον, ότι το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης παραμόρφωσε τα αποδεικτικά στοιχεία, δεύτερον, ότι παρέλειψε να εξετάσει το ζήτημα κατά πόσον τα αποδεικτικά στοιχεία είχαν αποκτηθεί νομίμως, τρίτον, ότι δεν τήρησε τις αρχές σχετικά με το βάρος αποδείξεως και, τέταρτον, ότι παραβίασε τον ίδιο του τον Κανονισμό Διαδικασίας, παραλείποντας να ζητήσει από την Επιτροπή να παράσχει σαφείς εξηγήσεις, αφενός, επί της αληθούς καταστάσεως σχετικά με την τοποθέτηση του αναιρεσείοντος στη ΓΔ Γεωργίας και, αφετέρου, επί της ακριβούς φύσεως της θέσεως ευθύνης που η Επιτροπή είχε προτείνει στον αναιρεσείοντα και εκείνος απέρριψε.
- 16 Επιπλέον, ο αναιρεσείων καλεί το Γενικό Δικαστήριο, εάν το κρίνει αναγκαίο, να ορίσει ειδικό επί των συστημάτων SysPer και SysPer 2 προκειμένου αυτός να παράσχει διευκρινίσεις όσον αφορά το περιεχόμενό τους, τη λειτουργία τους, την τήρησή τους, τη φύση των εγγραφομένων σε αυτά πράξεων, τη διαδικασία εγγραφής των πράξεων στα συστήματα αυτά και το δικαίωμα προσβάσεως σε αυτά από τους υπαλλήλους και άλλα προς τούτο εξουσιοδοτημένα πρόσωπα.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως, με τον οποίο προβάλλεται παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων

- 17 Ο αναιρεσείων υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι, στη σκέψη 72 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης παραμόρφωσε τα αποδεικτικά στοιχεία που είχε στη διάθεσή του. Προβάλλει, συναφώς, ότι, από τη εξέταση των εγγράφων που προσκομίστηκαν από τον ίδιο, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης θα έπρεπε να είχε καταλήξει στο συμπέρασμα, αφενός, ότι για την περίοδο από 1ης Σεπτεμβρίου 2003 μέχρι 30ής Απριλίου 2004, ο αναιρεσείων είχε τοποθετηθεί στη μονάδα J.1 της ΓΔ Γεωργίας και, αφετέρου, ότι η διαγραφή, από το σύστημα SysPer 2, της τοποθετήσεως αυτής αποτελεί σκόπιμη παραποίηση προκειμένου να θιγούν τα συμφέροντά του. Συναφώς, ο αναιρεσείων αναφέρεται σε ηλεκτρονικό μήνυμα της 17ης Απριλίου 2007, το οποίο αποδεικνύει ότι οι υπάλληλοι της Επιτροπής τροποποίησαν το περιεχόμενο του συστήματος SysPer 2 διαγράφοντας τα στοιχεία σχετικά με την τοποθέτησή του στη μονάδα J.1 της ΓΔ Γεωργίας.
- 18 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα του αναιρεσείοντος.
- 19 Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο, αφενός, για τη διαπίστωση των πραγματικών περιστατικών, εκτός αν η ανακρίβεια του περιεχομένου των διαπιστώσεών του προκύπτει από τα υποβληθέντα σε αυτό στοιχεία της δικογραφίας, και, αφετέρου, για την εκτίμηση των οικείων πραγματικών περιστατικών. Η εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο δεν αποτελεί, υπό την επιφύλαξη της περιπτώσεως παραμορφώσεως αποδεικτικών στοιχείων προσκομισθέντων ενώπιον του δικαστηρίου αυτού, νομικό ζήτημα που υπόκειται, ως τέτοιο, στην κρίση του Γενικού Δικαστηρίου. Μια τέτοια παραμόρφωση πρέπει να προκύπτει σαφώς από τη δικογραφία, χωρίς να απαιτείται νέα εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και των αποδεικτικών στοιχείων (απόφαση της 8ης Σεπτεμβρίου 2008, T-222/07 P, Kerstens κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2008, σ. I-B-1-37 και II-B-1-267, σκέψεις 60 έως 62 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 20 Στην υπό κρίση περίπτωση, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης, προκειμένου να διαπιστώσει την ύπαρξη ηθικής παρενοχλήσεως, όπως προκύπτει από τη σκέψη 57 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, εξέτασε απλώς αν οι διάφορες ενέργειες που ο αναιρεσείων προσάπτει στους προϊσταμένους του είχαν ως αποτέλεσμα να θίξουν αντικειμενικά την προσωπικότητα, την αξιοπρέπεια και τη φυσική ή την ψυχική του ακεραιότητα.
- 21 Όσον αφορά τη μοναδική ενέργεια της Επιτροπής που εξετάζεται στο πλαίσιο της παρούσας αιτήσεως αναιρέσεως, δηλαδή τη διαγραφή από το σύστημα SysPer 2, της μνείας της τοποθετήσεως του αναιρεσείοντος στη μονάδα J.1 της ΓΔ Γεωργίας, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης επισήμανε ρητώς στη σκέψη 72 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι «δεν προκύπτει από τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης ότι η Επιτροπή σκοπίμως παραποίησε, όπως διατείνεται ο προσφεύγων, το SysPer 2, προκειμένου να εμφανίσει ανακριβή εικόνα σχετικά με τις τοποθετήσεις του», αλλά ότι «από τη δικογραφία συνάγεται μάλλον ότι ανέκυψε κάποια απόκλιση στα στοιχεία των συστημάτων SysPer και SysPer 2, όσον αφορά το ιστορικό των τοποθετήσεών του προσφεύγοντος, ως αποτέλεσμα παραδρομής ή αμελείας, πιθανώς λόγω μιας “μετακινήσεως [του υπαλλήλου] στο εσωτερικό της υπηρεσίας, η οποία δεν κοινοποιήθηκε [...] ώστε να καταγραφεί κωδικοποιημένη στο SysPer”».
- 22 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο αναιρεσείων δεν κατάφερε να αποδείξει ότι η διαπίστωση στην οποία προέβη το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης, με τη σκέψη 72 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, προκύπτει από παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων που αυτό είχε στη διάθεσή του. Ακόμα και εάν όλα τα έγγραφα τα οποία επικαλείται ο αναιρεσείων περιείχαν αναφορά στην τοποθέτησή του στη μονάδα J.1 της ΓΔ Γεωργίας, δεν θα έπρεπε εξ αυτού να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η διαγραφή της αναφοράς της εν λόγω τοποθετήσεως στο SysPer 2 συνιστά σκόπιμη παραποίηση, όπως εκείνος διατείνεται. Ειδικότερα, αν και προκύπτει από το προαναφερθέν στη σκέψη 17 ηλεκτρονικό μήνυμα της 17ης Απριλίου 2007 ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής προέβησαν

στην ως άνω διαγραφή, ο αναιρεσείων δεν αποδεικνύει με ποιον τρόπο παραμορφώθηκε το περιεχόμενο αυτού του ηλεκτρονικού μηνύματος από τη διαπίστωση στην οποία προέβη το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης με τη σκέψη 72 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

- 23 Συνεπώς, δεδομένου ότι το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης δεν παραμόρφωσε τα αποδεικτικά στοιχεία που είχε στη διάθεσή του, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμος.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, με τον οποίο προβάλλεται παράλειψη του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης να εξετάσει αν τα αποδεικτικά στοιχεία αποκτήθηκαν παρανόμως

- 24 Ο αναιρεσείων προβάλλει ότι το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης «δεν εξέτασε καθόλου το εάν αποδείξεις είχαν ληφθεί κατά παράβαση του νόμου». Κατ' ουσίαν, ο αναιρεσείων προσάπτει στο Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης ότι δεν απεφάνθη επί του ζητήματος κατά πόσον υπήρξε κατάχρηση εξουσίας, δεδομένου ότι η Επιτροπή χρησιμοποίησε το SysPer 2 «με σκοπό διαφορετικό από αυτόν για τον οποίο αυτό δημιουργήθηκε», τροποποιώντας το, προκειμένου να διαγράψει την αναφορά της τοποθετήσεώς του στη μονάδα J.1 της ΓΔ Γεωργίας και να παράσχει ανακριβή εικόνα του ιστορικού των τοποθετήσεών του.

- 25 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα του αναιρεσεϊόντος.

- 26 Επιβάλλεται η επισήμανση ότι, κατά πάγια νομολογία, μια πράξη έχει εκδοθεί κατά κατάχρηση εξουσίας μόνον όταν προκύπτει, βάσει αντικειμενικών, λυσιτελών και συγκλινουσών ενδείξεων, ότι εκδόθηκε με αποκλειστικό ή, τουλάχιστον, πρωταρχικό σκοπό διαφορετικό από τους προβαλλόμενους ή με σκοπό την καταστρατήγηση μιας διαδικασίας που προβλέπουν ειδικά οι Συνθήκες για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων περιστάσεων (βλ., σχετικώς, απόφαση της 16ης Απριλίου 2013, C-274/11 και C-295/11, Ισπανία κατά Συμβουλίου, σκέψη 33 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Αυτό συνεπάγεται ότι κάθε προσφεύγων πρέπει να θέτει στη διάθεση του δικαστή στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι η πράξη εξεδόθη κατά κατάχρηση εξουσίας.

- 27 Ωστόσο, εν προκειμένω, στις ανωτέρω σκέψεις 22 και 23, διαπιστώθηκε ήδη ότι το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης, χωρίς να παραμορφώσει με οποιονδήποτε τρόπο, έκρινε ότι τα στοιχεία που είχε στη διάθεσή του δεν επέτρεπαν το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή είχε σκοπίμως παραποιήσει το SysPer 2 προκειμένου να παράσχει ανακριβή εικόνα των τοποθετήσεων του αναιρεσεϊόντος, όπως ο ίδιος ισχυρίζεται.

- 28 Έτσι, μολονότι το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης δεν αναφέρθηκε ρητώς στην έννοια της καταχρήσεως εξουσίας, ο προσφεύγων δεν δύναται λυσιτελώς να του προσάψει ότι παρέλειψε να αποφανθεί επί της προβαλλομένης παρανομίας της Επιτροπής. Πράγματι, από τη σκέψη 72 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης δέχθηκε, ορθώς, ότι τα στοιχεία που είχε στη διάθεσή του δεν αποδείκνυαν ότι η Επιτροπή είχε σκοπίμως παραποιήσει το SysPer 2, οπότε η απόκλιση μεταξύ του SysPer και του SysPer 2 μπορεί να είναι τυχαία ή ακούσια.

- 29 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι απορριπτέος ως προδήλως αβάσιμος.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως, με τον οποίο προβάλλεται μη τήρηση των αρχών σχετικά με το βάρος αποδείξεως

- 30 Ο αναιρεσείων υποστηρίζει ότι, μολονότι απέδειξε ότι η διαγραφή της αναφοράς από το SysPer 2 της τοποθετήσεώς του στη μονάδα J.1 της ΓΔ Γεωργίας δεν απεικόνιζε την αληθή υπηρεσιακή του κατάσταση, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης δεν ζήτησε από την Επιτροπή να παρουσιάσει αποδεικτικά στοιχεία ικανά να καταρρίψουν το επιχείρημά του.

- 31 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα του αναιρεσείοντος.
- 32 Επιβάλλεται καταρχάς η διαπίστωση, όπως προβάλλει εξάλλου και ο ίδιος ο αναιρεσείων, ότι, στην πρωτοβάθμια δίκη, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης είχε καλέσει την Επιτροπή να προσκομίσει «κάθε χρήσιμη ένδειξη σε σχέση με το γεγονός ότι, σύμφωνα με τις θέσεις 2.2.2 της ενδιάμεσης εκθέσεως 2003 και της εκθέσεως 2004, ο προσφεύγων τοποθετήθηκε από 1ης Σεπτεμβρίου 2003 στη διοικητική μονάδα J.1». Το επιχείρημα του αναιρεσείοντος είναι, συνεπώς, αλυσιτελές.
- 33 Εν πάση περιπτώσει, πρέπει να υπομνησθεί, όπως προαναφέρθηκε στη σκέψη 20, ότι επαφίετο στο Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης να εξετάσει εάν, μεταξύ άλλων, η διαγραφή από το SysPer 2 της μνείας της τοποθέτησεως του αναιρεσείοντος στη μονάδα J.1 της ΓΔ Γεωργίας αποτέλεσε ενέργεια που είχε ως αποτέλεσμα να θιγεί αντικειμενικώς η προσωπικότητα, η αξιοπρέπεια και η φυσική ή η ψυχική ακεραιότητά του.
- 34 Κατά συνέπεια, ακόμα και αν το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης είχε διαπιστώσει ρητώς ότι ο αναιρεσείων είχε τοποθετηθεί στη διοικητική μονάδα J.1 της ΓΔ Γεωργίας, δεν θα μπορούσε να συναχθεί εξ αυτού το συμπέρασμα ότι η διαγραφή της αναφοράς της εν λόγω τοποθέτησεως αποτελεί σκόπιμη παραποίηση, όπως διατείνεται ο αναιρεσείων. Επομένως, ο αναιρεσείων δεν δύναται να προσάψει στο Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης ότι παρέλειψε να ζητήσει από την Επιτροπή να προσκομίσει στοιχεία ικανά να επαληθεύσουν την τοποθέτησή του στη μονάδα J.1 της ΓΔ Γεωργίας, καθώς τέτοια επαλήθευση δεν ήταν αναγκαία προκειμένου να αποδειχθεί ότι εθίγη η προσωπικότητα, η αξιοπρέπεια και η φυσική ή η ψυχική ακεραιότητά του.
- 35 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμος.
- Επί του τετάρτου λόγου αναιρέσεως, με τον οποίο προβάλλεται παραβίαση του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης
- 36 Ο αναιρεσείων υποστηρίζει ότι το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης παρέβλεψε το άρθρο 55 του Κανονισμού του Διαδικασίας, το οποίο προβλέπει την υποχρέωσή του να λαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας. Ο συγκεκριμένος λόγος αναιρέσεως αποτελείται από δύο αιτιάσεις. Ο αναιρεσείων προβάλλει ότι το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης παρέλειψε να ζητήσει από την Επιτροπή να παράσχει σαφείς εξηγήσεις, αφενός, επί της αληθούς καταστάσεως όσον αφορά την τοποθέτησή του στη ΓΔ Γεωργίας και, αφετέρου, επί της ακριβούς φύσεως της θέσεως ευθύνης που του προτάθηκε και απέρριψε.
- 37 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα του αναιρεσείοντος.
- 38 Καταρχάς, εν αντιθέσει με τους ισχυρισμούς του αναιρεσείοντος, δεν προκύπτει από το γράμμα του άρθρου 55 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης ότι τούτο έχει την υποχρέωση να λάβει μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας.
- 39 Πρέπει να επισημανθεί ότι, κατά τη νομολογία, η εκτίμηση περί της σκοπιμότητας λήψεως μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας ή της διεξαγωγής αποδείξεων, για τους σκοπούς της εκδοθησομένης αποφάσεως, απόκειται στον δικαστή και όχι στους διαδίκους (βλ., σχετικώς, απόφαση της 12ης Μαΐου 2010, T-560/08 P, Επιτροπή κατά Meierhofer, Συλλογή 2010, σ. II-1739, σκέψεις 61 και 62).
- 40 Ωστόσο, αν και αληθεύει ότι οι διάδικοι δεν μπορούν να αξιώσουν από τον δικαστή της Ένωσης να διατάξει τη διεξαγωγή αποδείξεων, εντούτοις ο δικαστής δεν επιτρέπεται να εξαγάγει συμπεράσματα από την απουσία ορισμένων στοιχείων από τη δικογραφία, όσο δεν έχει εξαντλήσει τα μέσα που προβλέπει ο Κανονισμός Διαδικασίας για να επιτύχει την προσκόμισή τους από τον οικείο διάδικο (βλ., σχετικώς, την προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Meierhofer, σκέψη 62).

- 41 Εντούτοις, εν προκειμένω, όσον αφορά την αιτίαση περί παραλείψεως του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης να ζητήσει από την Επιτροπή να παράσχει σαφείς εξηγήσεις για την αληθή κατάσταση σχετικά με την τοποθέτησή του στη ΓΔ Γεωργίας, όπως προαναφέρθηκε στη σκέψη 34, ακόμα κι αν το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης είχε διαπιστώσει σφάλμα της Επιτροπής αναφορικά με την περιγραφή των αληθών τοποθετήσεων του αναιρεσειόντος στο εσωτερικό της ΓΔ Γεωργίας, δεν θα ήταν δυνατόν να συναχθεί ευθέως, όπως διατείνεται ο προσφεύγων, ότι η διόρθωση που έγινε στο SysPer 2 συνιστούσε σκόπιμη και παράνομη παραποίηση με σκοπό να θιγούν τα συμφέροντά του. Κατά συνέπεια, η αιτίαση αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή.
- 42 Όσον αφορά την προβαλλόμενη παράλειψη του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης να ζητήσει από την Επιτροπή εξηγήσεις επί της ακριβούς φύσεως της θέσεως ευθύνης, στην οποία αναφέρθηκε η τελευταία κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση υποστηρίζοντας ότι την πρότεινε στον αναιρεσειόντα κι εκείνος την απέρριψε, προσήκουν οι κατωτέρω επισημάνσεις.
- 43 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα πρακτικά της συζήτησεως ενώπιον του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης δεν περιλαμβάνουν στοιχεία που να επιβεβαιώνουν το επιχείρημα του αναιρεσειόντος, οπότε το Γενικό Δικαστήριο δεν είναι σε θέση να ελέγξει τη φύση των παρατηρήσεων που διατύπωσε η Επιτροπή για το θέμα αυτό κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση. Εν πάση περιπτώσει, ακόμα και εάν το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης είχε παραλείψει να ζητήσει από την Επιτροπή να διευκρινίσει το είδος της θέσεως που προσφέρθηκε στον αναιρεσειόντα, ο τελευταίος δεν θα μπορούσε να προσάψει στο Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης παραβίαση του Κανονισμού του Διαδικασίας, καθόσον προκύπτει από τη σκέψη 61 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης έλαβε υπόψη του στο σκεπτικό του ότι η Επιτροπή πρότεινε στον αναιρεσειόντα τουλάχιστον δύο διαφορετικές θέσεις ευθύνης, ήτοι στο πλαίσιο της μονάδας F2 και της μονάδας E.II.2 της ΓΔ Γεωργίας, κι ότι εκείνος απέρριψε αυτές τις προσφορές. Κατά συνέπεια, κατ' άσκηση της εξουσίας ελευθέρας εκτιμήσεως που διαθέτει, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης θα μπορούσε να είχε κάνει δεκτό, θεωρώντας εαυτόν επαρκώς διαφωτισμένο επί του θέματος, χωρίς να υποπέσει σε ουδεμία πλάνη περί το δίκαιο, ότι δεν θα είχε κανένα νόημα το να ενημερωθεί επί της ακριβούς φύσεως τυχόν μεταγενέστερης θέσεως που προσφέρθηκε στον αναιρεσειόντα.
- 44 Επομένως, ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμος.
- 45 Κατά συνέπεια, χωρίς να καθίσταται αναγκαίο να οριστεί πραγματογνώμων παρά το σχετικό αίτημα του αναιρεσειόντος (βλ. απόφαση της 25ης Μαρτίου 1999, T-37/97, Forges de Clabecq κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-859, σκέψη 26, και απόφαση της 30ής Μαρτίου 2006, T-367/03, Συλλογή 2006, σ. II-873, σκέψη 63), η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της ως προδήλως αβάσιμη.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 46 Κατά το άρθρο 148, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι αβάσιμη, το Γενικό Δικαστήριο αποφαινεται επί των δικαστικών εξόδων.
- 47 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του ίδιου Κανονισμού, το οποίο βάσει του άρθρου 144 του Κανονισμού αυτού εφαρμόζεται στην αναιρετική δίκη, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- 48 Δεδομένου ότι ο αναιρεσειών ηττήθηκε και η Επιτροπή υπέβαλε σχετικό αίτημα, ο αναιρεσειών θα φέρει τα δικαστικά του έξοδα, καθώς και εκείνα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή στο πλαίσιο της παρούσας δίκης.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (αναιρετικό τμήμα)

διατάσσει:

- 1) **Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.**
- 2) **Ο Χ. Μιχαήλ φέρει τα δικαστικά του έξοδα καθώς και αυτά στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή στο πλαίσιο της παρούσας δίκης.**

Λουξεμβούργο, 8 Οκτωβρίου 2013.

Ο Γραμματέας
E. Coulon

Ο Πρόεδρος
M. Jaeger